

መብት ሀይማኖት፤ ፖለቲካ ሀይማኖት

በሰሞኑ የወያኔ የፀጥታ መስሪያ ቤት የአደናጋሪ ፕሮፓጋንዳ ክፍል ያቀነባበረው ፀያፍ ቪዲዮ በድረ ገጾች በመሰራጨት ላይ ነው። እስላሞች ፀረ ክርስቲያን ናቸው፤ ሀገራችን ሊቆጣጠሩ እያሴሩ ናቸው የሚል መልዕክትን ያዘለ ቪዲዮ ነው ወያኔ ያሰራጨው በሽፋን። የሀይማኖት ጉዳይ በሀገራችን አሳሳቢ ቦታን እያየዘ መሆኑ ግልፅ ነውና መብት፤ ሀይማኖትና ፖለቲካ ያላቸውን ዝምድናና ትስስር መተንተኑና መገንዘቡ አስፈላጊ ነው። በሁሉም መስክ ፅንፈኝነት ትስፋነት ሀገራችን ወደ አስከፊ መቀመቅ መውረዷ አይቀሬ ይሆናል። ኢትዮጵያ ያለችበት ንግግር ቦታና የአካባቢዋን ሁኔታም ማጤኑ የዚህን ችግር አንደኛው ጠቋሚ ነው።

በቅድሚያ የመብትን ይዘት በተመለከተ ምንም የተዛባ ግንዛቤ ሊኖር አይገባም። መብት ሙሉ እንጂ የተሸራረፈ አይደለም/ሊሆንም አይችልም። አንድ ሀገር የሰፊውን ሕዝብ መብት አክብሯል አስከብሯል ሊባል የሚቻለው የሕግ የበላይነት ሰፍኖ ቢያንስ ብዙሃኑ ባለ መብት ሆነው ሲገኙ ነው። መብት ሲባልም በወረቀት ወይም ሕዝብ መንግስት በሚባለው ላይ መስፈሩ ሳይሆን ተግባራዊ ሆኖ መገኘቱ ነው ዋናው ቁም ነገር። የአፄ ኃይለስላሴ ህገ መንግሥት ብዙ መብቶችን ያረገግጥ ነበር--በተግባር ግን መብትም እኩልነትም አልነበረም። ይህም ሁኔታ በአገዛዙ ላይ አብዮትን አመጣበት። የሀይማኖት እኩልነትና መብት አለመኖሩን በመቃወም እስላም ኢትዮጵያውያን ሲሰለፉ በክርስቲያን ዜጎች መታጀባቸው የማይረሳ የታሪክ ቅርስ ሆኗል። መብት ለወንድ ተሰጥቶ ለሴቶች ከተከለከለ መብት አለ ሊባል አይቻልም። መብት ለጥቂቶች ተሰጥቶ ለሌሎች ከተከለከለ ሀገራችን መብት አልባ ነች። ስለዚህም በማንኛውም ማጠየቂያና ሰበብ መብት ከተሸራረፈ መብት አልሰፈነም፤ ጭቆና አለ መባሉ ትክክል ነው ። ስለዚህም ሀይማኖትን ማጠየቂያ በማድረግ መብትን ለመገደብ የሚወስድ እርምጃ ሁሉ ፀረ ዲሞክራሲያዊ ነው። በብሔረሰብ፣ በጾታ፣ ወዘተ ልዩነት ከተደረገና መብትም ከተነፈገ ይህ ሁኔታ ለትግልና ለአመፅ መገፋፋቱ የሚጠበቅና ፍትህዊም ነው። ደርግ ስልጣን ሲይዝ ዲሞክራሲ አለገደብ፤ መብት ሳይሸራረፍ ይረጋገጥ ብሎ ሕዝብ ከኢሕአፓ ጋር በመሆን ያካሄደው ትግልና የከፈለው መስዋዕትነት ሊረሳ አይገባውም። መብት ሲነሳ የሀገራችንም ተጨባጭ ሁኔታ በዚያው መነሳት መመርመር ይገባዋል። ይህ ቢባልም ግን ሁኔታዎች ከሀገር ሀገር ይለያያሉና ለአሜሪካ ሕዝብ ያስፈልገዋል የሚባለው መብት ለአፈሪካውያን ይበዛባቸዋል የሚለው ድምዳሜ ከቶም ትክክል አይደለም። የኢትዮጵያ ሕዝብ ደርግን ሲታገል ቀበጠ ያሉትን አንረሳቸውም። የዲሞክራሲ መብት ለአሜሪካና ለነጮች ይህን ያህል ግን ለጥቂሮች ደግሞ ቀነስ ተደርጎ እንደዚህ የሚሉ ዘረኞች ብቻ ናቸው። በኢትዮጵያ ጋዜጠኞች መታሰራቸውን ስንቃወም በኤርትራም ሆነ በባሕራይንም ይህ ሲደረግ መቃወም አለብን። ትምህርት ቤት የሚሄዱ ሴት ሕፃናት ላይ አሲድ በፊታቸው ሲወረወር መቃወምና

ማወገዝ እንዳለብን ሁሉ በሀገራችንም ላቅመ ሔዋን ያልደረሱ ሴቶች ለግድ ጋብቻ ሲሰጡ ወይም ለባዕድ ሲሸጡ እሪ እምቢ ማለት ይጠበቅብናል። የሕዝብ መብት በቅንጣትም ቢሆን ሲነካ መቃወም የሚጠበቅ ነው።

መብትና ሀይማኖት ስንልም በመሰረቱ ሁሉም በእምነቱ የመሰማራት መብት እንዳለው ማመን አስፈላጊ ነው። በሀይማኖት የተነሳ የሚደረግ ልዩነትና ጭቆና በሞላ አለምንም ማወላወል ተወጋዥና ፀረ ዲሞክራሲያዊ ነው። ማንኛውም ዜጋ የራሱን እምነት የመያዝ መብት እንዳለው መታወቅና መከበር አለበት። እስላም ክርስቲያን ከሚሉትም ባሻገር የተለየ እምነት ያላቸው ዜጎችና ሕዝቦችም አሉ። ሀይማኖታዊ እምነት የሌላቸውም እንዳሉ ማወቅ ተገቢ ነው። ለዚህም ነው የማመንም ሆነ ያለማመን መብት ይከበር መባሉን መረዳት የሚኖር ርብን። በግብፅ 10 በመቶው ሕዝብ የኮፕት ክርስቲያን ነው- መብቱ ተደፍሮና ተረግጦ ቤተክርስቲያኑ ማቃጠልና አማኝም መጠቃት የለበትም። መስጊድ ማቃጠል ሆነ ክርስቲያኑ ኑን ማረድ ከዲሞክራሲና መብት ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። የተወሰኑ ፅንፈኞች በሚያደርጉት የተነሳ መላ አማኞች በጅምላ በአሉታዊ ተፈርጀው በዚህም ሕዝብና አማኝ በአጠቃላይ ሽብርተኛ የሚባልበትን ሁኔታ ማስተናገድ አይገባም። ዛሬ በሁሉም የሀይማኖት መስክ ጭፍን አክራሪዎች ፈልተዋል። ለሌሎች እምነቶች ትዕግስትም የላቸውም። ቀደም ያልተሰማና ያልታወቀ ጥላቻና አለመቻቻልን ያራግባሉ። አዎ ዘመን ተለውጧል--አክራሪዎች ገነዋል። ይህ ግን ተቀባይነትን ሊያገኝ የሚችል መሆን የለበትም። ፅንፈኞችን ሁሉ አለምንም ለቀቅተኝነት መታገል አለብን። በሀይማኖት ሽፋን በሕዝብ ላይ ጥቃት የሚያደርሱና ወንጀል የሚፈፅሙ ሕዝባዊ ቁጣና ቅጣትን እንደሚቀበሉ ማወቅ አለባቸው።

ሳላፊስት አልቃይዳ፣ ፕንቴስቲክ ጄሆቫህ፣ አርቶዶክስ ካቶሊክ ሁሉም ከእምነቱ ባሻገር በሀገር ፖለቲካ ገብቶ ጥላቻንና መፈራረቅን አንግሶ ከተሰማራ ከሀገር ደህንነትና አንድነት አንጻር ሚናው አሉታዊ መሆኑ ግልፅ ነው። ሀይማኖትና መብት ስንል እምነት የግል ሀገር የጋራ የሚለውን መሰረት አድርገን ነው። ኢትዮጵያ የክርስቲያን ሀገር ናት ብሎ ብዙ ሕዝብን መካድ፣ ኢትዮጵያን የእስላም ሀገር አድርገን እንገዛለን ብሎ በወያኔው ቪዲዮ እንደታየው ማንራት፣ የሌላውን ሀይማኖት ማንኳሰስ፣ እርስ በርስ ቅራኔን ማፈፋም በቸልታ የሚታለፍ ሊሆን አይችልም። ዲሞክራሲ ከተባለ ሀይማኖትና ፖለቲካ መለያየታቸው ዋና ጉዳይ ነው። ፡ ሁለቱ ሲደባለቁ ነገሮች ሁሉ ይተራመሳሉ-- በሕዝብ መሀልም ልዩነት ይሰፍናል። አንድ ሀይማኖት ያላቸውም ሕዝቦች--ለምሳሌ ሶማሌዎች ሲፋጁ--እያየን ነው። በኢራቅም ሆነ ሌሎች ሀገሮች በዋና ሀይማኖት ልዩነት ሳይሆን ሱኒ ሺያ በሚል ጦርነት አለ ። በአየርላንድ ካቶሊኮችና ፕሮቴስታንቶች ተፋጅተዋል ። ለዚህም ነው የሀይማኖት ጉዳይ በጥንቃቄ መያዝ አለበት የሚባለው። ጥንት የክሩሴድ ጦርነት የተባለው በኢየሩሳሌም ለስንት ዓመታ

ት መካሄዱን ማስታወስ ተገቢ ነው። ለዚህም ነው ህይማኖት የግል ይሁን ሀገር ግን የጋራ መሆን አለበት የሚለው መርሕ ለሀገር ግንባታ ጠቃሚ ነው ተብሎ የሚወሰደው።

ይህም በመንግሥት ስርዓት ደረጃ ሲገለጥ ህይማኖትና ፖለቲካ መለያየት አለባቸው የሚለውን መሰረታዊና ዲሞክራሲያዊ መርህ በግንባር ያቀርበዋል። ህይማኖት በፖለቲካ ጣልቃ አይግባ ሲባል አንዳንዶች ይህ ኮሙኒዝም ነው ወይም ህይማኖትን መካድ ነው ብለው ይደመደማሉ-- ይህ ግን አለማወቅ ነው። ህይማኖትና ፖለቲካ ይለዩ ወይም ፈረንጆች እንደሚሉት ሴኩላሪዝም የተባለው ስርዓት ይስፈን የሚባለው በህይማኖት መሀል ልዩነት ሆነ ግጭት እንዳይፈጠር ለማድረግ ነው። አንድ ህይማኖት ባለበትም ሀገር ይህን እምነት መሰረት አድርጎ የሚወሰድ አቅዋምና እርምጃ ህገወጥ መሆኑ ግልፅ ነው። በምዕራብ ሀገሮች የሚታየው ፀረ እስላም አቅዋም ምሳሌ ነው። በአንዳንድ አረብና ሙስሊም ሀገሮች ደግሞ ሻሪያ በሚል ሽፋን እየተካሄደ ያለው የሰብዓዊ መብት ረገጣ በዝምታ የሚታለፍ አይደለም። ፡ አንድ ህይማኖት ባለበት ሀገር የሚወሰዱ እርምጃዎችን መረዳት ቢቻልም (የምንደግፈው ባይሆንም) ልዩ ልዩ ህይማኖቶች ባሉበት ሀገር ደግሞ በአንድ ህይማኖት መሰረት ሀገርን እንግዛ ማለቱ በጣም ጎጂ መሆኑ አከራካሪ አይደለም። በቅርቡ ታየ በተባለው ፀያፍ ቪዲዮ የተደነፋው ኢትዮጵያን የእስላም ሀገር እናደርጋታለን ሆነ ሀገሪቷ የክርስቲያን ደሴት ናት የሚል አግላይ አቅዋም ከተጨባጩ ሁኔታ ጋር የተዛመደ ሳይሆን ሀገርን ለጥፋት ሊዳርግ የተነሳ አቀዋም መሆኑን መገንዘብ እንችላለን። ዲሞክራሲያዊ ኢትዮጵያን እንፈልጋለን ካልን ዘንድ ይህች ኢትዮጵያ ልትከሰትና ልትገነባ የምትችለው በዲሞክራሲ መብቶች አለምንም ገደብና መሸራረፍ መከበር፤ በሕዝብና በህይማኖቶች እኩልነትና በሀገራዊ አንድነት መሆኑ መታወቅ አለበት። ዲሞክራሲያዊት ኢትዮጵያ ፖለቲካ ህይማኖትን ለይታ የሕዝብን ሙሉ መብት አክብራ መገኘት መቻል ያለባት ናት። እስላም ክርስቲያን በሚል የግጭትና የጥላቻ አዙሪት ገብቶ መናከስ ከሰፊን ግን ሀገር ለማንም ሳተሆን ለጥፋት መዳረግ የማይቀር ነው። የሕዝብን መብት የሚፀረር የህይማኖት ፅንፍ ደግሞ ፀረ ዲሞክራሲ ነው። የአፍሪካ ሀገሮችን ሊበታትኑ ለሚፈልጉ ምዕራባውያን አመቺ መሳሪያ ነው። ዛሬ በህይማኖትና በብሄረሰብ መሰረት ፀረ ኢትዮጵያ ዘመቻ የያዙትን ባዕዳን ማየቱ በቂ ነው።

የዜጎች የግል እምነት ጉዳይ ሁሌም ስሜትና ቀስቃሽ ጉዳይ ነው። ዜጎች በእምነታቸው ፅኑ ናቸው። ለማተባቸው እንበልና ወይም ለእምነታቸው ሟች ናቸው። ለዚህም ነው የሁሉንም እምነት ማክበር የሚገባው። ህይል አለን በሚል የተለየ እምነት ያለውን ለመጥቃት ለመፍጀት መነሳት ምን ጊዜም የሚያዋጣ አይደለም። ወያኔ ዛሬ ሱዳን በየቦታው ቆንስላ ይክፈት ብሎ ሲፈቅድ አለምክንያት አይደለም። ወያኔ አንዳንድ የባዕድ ሰባኪዎችን ኑ ስበኩ ብሎ ሲጠራ እንዲሁ አይደለም። ወያኔ ካድሬውን ጳጳስ ብሎና የራሱን ካድሬዎች በሙስሊሞች

ላይ ጭኖ የፈለገውን ሲያስፈፅም አለግብ አይደለም። ስልትና ዕቅድ አለ በወያኔው ተንኮል። ግቡ ሕዝብን መከፋፈል ነው። ዜጎች በሀይማኖት ከተናከሱ ደስታው ነው። ይህን ለማረጋገጥ በግልፅም በስውርም ይጥራል። ቤተክርስቲያን ያቃጥላል፤ እስላሞችንም ያጠቃል። ቅጥረኛ ሆዳዎቹንም በዚህ ያሰማራል። በብሄረሰብም ደረጃ ያናክሳል። ፀረ ኢትዮጵያ ባዕዳንም በዚህ ጥልቅ ይላሉ። በገንዘብና በተንኮል ሕዝብን በመከፋፋል በማጋጨት ተሰማርተው ለወያኔ ድጋፍ ይሰጣሉ። ይህን ሁሉ ነቅቶ ማወቅና ለማክሸፍም መታገል የዜጎች ሁሉ ግዴታ ነው። የሁሉም ዜጋ ሀገርን ዲሞክራሲያዊ አድርጎ እውን ለማድረግ መሰረቱ የሕዝብ አንድነት ነው። የሕዝብ አንድነት እውን ይሆን ዘንድ ደግሞ ፖለቲካና ሀይማኖትን ለይቶ መያዝ መሰረታዊ ነው። የአንዱን እምነት በሌላው ላይ በሀይል ለመጫን መነሳት ከቶም አያዋጣም ና። መቻቻልና ሀይማኖት የግል ሀገር የጋራ የሚለውን መርህ መቀበል መሰረታዊና አማራጭ የሌለው ነው።

ከዚህ ተያይዞ ክብደትና ሚዛን ተሰጥቶት መቅረብ ያለበት ሌላ አቢይ ጉዳይ የሰብዓዊ መብት ተከራካሪና አስከባሪ ተቋሞች መኖራቸው ነው። ይህን ግብ ይዘው የተነሱ ተቋሞች ካሉን በመሰረቱ ለመብት ደረጃ በልዩነትና ከለልተኛነት የሚንቀሳቀሱ አይሆኑምና፤ መሆን የለባቸውምና ለሁሉም ዜጋ መብት አለልዩነት የሚታገሉልን ስለሚሆኑ ሀቀኛ የሰብዓዊ መብት ኮሚቴዎችና ተቋሞች መኖራቸው በጣም አስፈላጊ ነው። ለዚህም ነው ሀቀኛ የሰብዓዊ መብት ኮሚቴዎችን መደገፍና ማጠናከር የሚገባጉ---የሁላችንንም መሰረታዊ መብት ለማስከበር የሚታገሉ ናቸውና። መንግስት የተባለው በዚህ በዚያ ምክንያት የሕዝብን መብት ሲጥስ የሰብዓዊ መብት ኮሚቴዎች ይህን በመፃረር የሕዝብ ድምፅ ሆነው አስፈላጊና ጠቃሚ ሚናቸውን ያሟላሉ። ለዚህም ነው የሰብዓዊ መብት ኮሚቴዎችና መኖራቸውና መጠናከራቸው ወሳኝ ጉዳይ የሚሆነው። የሰብዓዊ መብት ኮሚቴ ስንልም ለሁሉም ዜጋ ፤ ለተጠቃው ሁሉ የሚቆሙና የሚሟገቱትን ማለታቸን ነው እንጂ “ የእኛ እስረኞች ጉዳይ ብቻ” የሚሉ ከለልተኞችን አይመለከትም። እስላም ክርስቲያን፤ አማራ ኦሮሞ ወዘተ በሚል ልዩነት የማይፈጥሩ የሰብዓዊ መብት ተሟጋች ድርጅቶችን መደገፍና ማጠናከር ይገባል።

መብት ሙሉና የማይገደብ የማይሸራረፍ ነው። ፖለቲካና ሀይማኖትም መለያየታቸው ወሳኝ ነው። ሀገር የጋራ ናት--ሀይማኖት ግን የግል ነው። ተቻችለን ተግባብተን በሰላምና በዲሞክራሲ መኖር መቻል አለብን። በብሄረሰብ ሆነ በሀይማኖት መቃቃርና መካረር ሀገርን ይጎዳል፤ ሊያጠፋም ይችላል። ለዚህም ነው ጥንቃቄ የሚያስፈልገው። ለወያኔ ስለባ እንዳንሆን ። ኢትዮጵያን ሊያጠፋ ለሚሹ ባዕዳን ሁሉ መሳሪያ እንዳንሆን። ሀገራችን በዲሞክራሲ

እንድትገነባ ከፈለግን የመብትን ሙሉነት መቀበልና በዚህም በዚያም ሰበብ የሕዝብ መሰረታዊ መብት እንዳይገደብ መታገል አለብን። በኢትዮጵያ የአንድ ህይወት ወይም የአንድ በብሄረሰብ የበላይነት ሊሰፍን መፍቀድ አንችልም። ሊሆንም አይችልም/አይገባም። ስለዚህም ነው ለወያኔ አውቀንም ሆነን ሳናውቅ ሰለባ እንዳንሆን እንጠንቀቅ! የሕዝብ አንድነት ለሀገር ህልውና መሰረት ነው። የሕዝብን አንድነት ማናጋትና ማጥቃት ደግሞ ሐጢአትም ወንጀልም ነው።